

Glas za veznikov

Leto II - Št. 189

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 3 lire

TRST, torek 29. januarja 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 13 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 10.50, mrtvaški L. 27 (osmrtnice L. 54, objave L. 13.50, finančni in pravni oglasi L. 18, v vsebini lista (tekstni oglasi) L. 18. Davek ni vtičen. Plačljivo vsaj pred. Oglase sprejema izključno: S. F. I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

ANGLEŠKA ZUNANJA POLITIKA

Tudi v Grčiji je kot posledica nemškega zloma prišlo do nekega podobnega. Ekstremistični elementi, ki se ne oziirajo na zakon, so se poskušali demokratizirati. V Grčiji je bil izpostavljen nemški in sovetski neposredni pritisk, ki so stremeli samo za osebnimi cilji. Zgodovinske vesti v Grčiji. Veliko Britanijo in Grčijo, prav tako trgovina in kultura. Byron je umrl v Grčiji. Prav tako so pripadali majhnim Wavellovi vojski, ki je prišla v Grčijo in na Kreta, umirali za isto stvar. Britanski narod ne bo nikdar pozabil na junaki boji proti Mussolinijevemu napadu. Grški narod se bo vedno spominjal, kako so jim Britanci poslali svoje čete iz Egipta na pomoč, četudi je to bila brezuspešna vojaška akcija. Tako so dopustili, da je Rommel pridrl skoraj do Kara. Britanska četa so prišle v Grčijo na podlagi june zahteve grške vlade in gotovo na željo velike večine grškega naroda. Britanski vojak je postal rad, radostno postajo ob vnosu Partenona in je postal z avtomobilski skoti Termopile, da bi preprečili umore in da bi dobili lastradni grški otroci hrano in obleko. Britanski vojak ni bil v Grčiji, da bi jo pripelel v to, kar nekateri nazivajo »britansko interesno sfero«. Velika Britanija bo še nadalje stala vse, kar bo mogla za pomoč in obnovo Grčije. Četudi je v teškem denarnem položaju, je Velika Britanija izbrala nekatero svoje terjatve. Zdravstvene države dajejo svoje pomoči pri tej veliki in pač nalogi. Sklepanje z grško vlado trgovinskih pogovorov in olajšuje izstano darovna bremena, predvsem z zvezami in izvoznimi darovili.

Indijsko vprašanje je še starejšo, skoraj bi lahko rekli večno vprašanje. Uradna britanska politika v indijskem vprašanju je jasna in enostavna; nuditi največjo pomoč, da bi prispele do končnega olaja, ki je samouprava. Pri tem je treba računati na stalno trenje med hinduisti in muslimani, ki povzročajo skoraj vsak mesec krvave spopade. Preden bi Velika Britanija umaknila svoje čete in popolnoma ukinila svoje nadzorstvo, mora priti do ustrezne domneve uprave, katere bo sposobna uradno mirno sožitje hinduistov in muslimanov, da bi mogli mirno živeti med seboj kljub razlikam stvilnih verskih. Indija je mnogo bolj podobna celini kot pa narodu; tam najdemo vse jezike in dialekte kot v Evropi, Aziji ali Afriki. Tam je mnogo različnih vrst in oblik države, ter različne rase. Nekateri severni rodovi so predvsem bojevniki. Ki obračajo še stoletja svoje pohlepne oči na bogate ravnine juga in Bengalijske, kjer živijo slabotnejše rodu, ki so osnova indijske vojske, toda se vedno težijo proti jugu v šelji na roparskih pohodih. Kateri koli potnik, ki je bil v Indiji in je ne pristranskost opazoval tankočuten razmerje, ne bo preveč velike domislilje, da predvidi, kaj bi se zgodilo v Indiji, če bi jo britanske oblasti zapustile v sedanjem trenutku.

Paletinsko vprašanje je drugo, ki kljub svoji razširjenosti povzroča mednarodne zapletitve zaradi svetovnega obsega lidovskega vprašanja in naravoslojne pomembnosti arabskega ali arabske skupnosti na Srednjem Vzhodu. Velika Britanija ni nikakor nasprotna narodni državi lidovskega naroda, toda so naloge, katere mora kot razsodni svetiti na tem področju; dovoliti naseljevanje samo v takem obsegu, kot to dovoljuje gospodarski načrt za tisti predel in v kolikor to ne nasprotuje koristim tamkajšnjega prebivalstva. Vprašanje je predvsem gospodarskega značaja. Razprave o narodnostnem razmerju med Židi, Filistinci in Arabci so v tej zvezi drugovrednega pomena. Ne oziirajo se na to, kakšno je trpljenje in kakšno so pravice lidovskega naroda, danes kakšno so pravice in zmožnosti arabskega pibanja, so dejanja lidovskih ekstremistov povzročila samo škodo njihovi stvari. Zato so jih ostro obsojali najvišji duhovni samega lidovskega naroda. Bilo bi preveč dolgo, če bi hoteli opisati vsotnost dejstva, da je morala Velika Britanija v najhujših dneh afriških bojev vedno ostati v Palestini dve do tri milijona vojakov za zagotovitev reda in miru v tej tako važni točki zvezniškega vojnega ustroja. To je bilo najbolj veliko v trenutku vojskoteje vlade v Siriji in za čas upora v Mesopotamiji. Vse to, so pripravili Nemci.

Del britanske čete, ki danes ostajajo red in zakonitost v Palestini, je nekdanji šesti kot padalske čete v severni Afriki, Italiji, Normandiji in pri Antheimu. Zaradi tega je tem bolj težko sklati vesti o prevelikih junakih teh velikih vojaških podvigov, da so jih onepokale in razmestili bombe, ki so jih pripravili in postavili lidovski ekstremisti. Zopet je britanska vlada, da tudi v palestinskem vprašanju, se osezemlje sprejela preiskovalni ameriško-anglijski odbor. Ta odbor je bil grčiji z svojim delom in

Perzija na dnevnem redu varnostnega sveta

EDWARD STETTINIUS
Amerika in Albanija

Nasprotni zahtevi obeh odposlanstev
Preložitev na sredo
Zadeva Albanije
Griffinov govor

LONDON, 29. januarja. — Včeraj popoldne so se sestali varnostni svet, da bi razpravljali o zahtevah v pogledu položaja v Perziji, Grčiji in Indoneziji. Kot prvo so obravnavali perzijsko vprašanje. Svet je odločil, naj pred razpravo o stvari zastopstvo vsake svoje stališče. Perzijski zastopnik in sovjetski zahtevani izjavi. Po trirni seji je svet sejo preložil na sredo. Ob zaključku zasedanja je predsednik sveta sporočil, da sovjetski zastopnik na podlagi člena 27 ustanovne listine v teku razprave nima pravice do glasu, ker je Sovjetska zveza sporna stranka.

Na začetku zasedanja je predsednik sveta dr. Makin omenil, da je to prva seja, na kateri so varnostni svet postavili pred nalogo, da razpravi na osnovi poglavlja 6 ustanovne listine, ki nosi naslov »Mirna rešitev vprašanja«. Uspeh bo več ali manj precedent za bodočnost.

Svet je formalno pristal, da je perzijski zastopnik lahko navzven brez pravice do glasu. Vodič perzijskega odposlanca se je potem obrnil na svet in izjavil, da mu je resnično žal, da je do spora sploh prišlo. Pri tem je omenil pomoč sovjetskih sil Perziji v teku vojne. Perzija je iskala rešitev s tem, da se je neposredno obrnila na Sovjetsko zvezo ter odposlala različne note, da bi obrazložila dejanja sovjetskega vmešavanja in krenja perzijske suverenitete. Sovjetska vlada bodisi sploh ni dala odgovora, ali pa je zanjavala osnovanost protestov. Preteklega decembra se je perzijski ministrijski predsednik ponudil, da bi odšel v Moskvo in dosegel sporazum, toda njegov predlog so odbili. Perzijska vlada je v perzijskem področju, katerega imajo zasedenega sovjetske čete, ovirana pri izvrševanju svoje oblasti. Go spodburajo življenjske dejale je v nedr. Ljudje in blago lahko preha iz ene države v drugo samo po odločitvi Sovjetov, perzijski četa tam pa je to prepovedano.

V pogledu položaja v Azerbejdžanu je perzijski odposlanec izjavil, da cel okraj niso več pod nadzorstvom perzijske vlade in to je očitno kršitev trojne pogodbe. Perzijska zahteva, da varnostni svet priporoči ukinitev vsake materialne in moralne pomoči upornikom imenovanega področja. Perzijski odposlanec se je dotaknil tudi ameriške in britanske note iz preteklega novembra in je poudaril, da predstavlja sovjetska nota z dne 26. novembra Zdrženim državam, ki izjavlja, da ne morejo dopustiti prihoda perzijskih čel v Azerbejdžan, sama po sebi pristanek na intervencijo v perzijski zadevi.

Končno je perzijski zastopnik zahteval, da sovjetske čete do 2. marca tega leta na podlagi trojne pogodbe zapuste področje.

Sovjetsko stališče

Nato je izjavil Vilinski, da se bo dotaknil samo vprašanja postopka, ker bistvo vprašanja ne spada v razpravo pred svetom, ker za to ni cenove v ustanovni listini. Drugo pismo perzijske vlade Zdrženim narodom, je nadaljeval Vilinski, priznava, da je do pogajanj med Perzijo in Sovjetsko zvezo še prišlo.

Prvi nepopolni izdi volitev, ki so bile v nedeljo v ameriškem zasedbenem področju:

KRSK. DEM. 1.204.388 42%
SOC. DEM. 723.180 26%
KOMUNISTI 109.969 4%
DRUGI 748.393 28%

Po prvih vesteh je videti, da je bila udeležba na prvih svobodnih volitvah po padcu nacizma največja, kar so jih zaznamovali na volitvah v Nemčiji. 75 do 90% volivcev je oddalo svoje listke pri volitvah občinskih svetov kmetijskih sredstev, ki so se začele pred enim tednom.

Nedeljske volitve so bile omejene na občine Hessenske in Bavarske.

Računajo, da je število oseb, ki so imele volilno pravico, štiri milijone.

Nemška agencija »Danas«, ki je pod nadzorstvom ameriških oblasti, je dobila izide za več kot tisoč bavarskih občin. Poročila, da je dobila kršansko-socialistična zveza več kot 216 tisoč glasov in tako dobila več kot 5300 sedežev v občinskih svetih. Sledijo socialni demokrati, ki so po prvih vesteh dobili 75.600 glasov.

BBC poroča, da so na Hessenskem socialni demokrati ohranili prednost, ki so jo dobili v prvem delu volitev v občinah z manj kot 5000 prebivalci.

Na Bavarskem so komunisti z 8900 glasovi na tretjem mestu, sledijo jim liberalni demokrati s 5180 glasovi.

NEMŠKE VOLITVE

Frankfurt, 29. januarja. Končni rezultati nemških volitev v ameriskem zasedbenem področju:

KRSK. DEM. 1.204.388 42%
SOC. DEM. 723.180 26%
KOMUNISTI 109.969 4%
DRUGI 748.393 28%

Po prvih vesteh je videti, da je bila udeležba na prvih svobodnih volitvah po padcu nacizma največja, kar so jih zaznamovali na volitvah v Nemčiji. 75 do 90% volivcev je oddalo svoje listke pri volitvah občinskih svetov kmetijskih sredstev, ki so se začele pred enim tednom.

Nedeljske volitve so bile omejene na občine Hessenske in Bavarske.

Računajo, da je število oseb, ki so imele volilno pravico, štiri milijone.

Nemška agencija »Danas«, ki je pod nadzorstvom ameriških oblasti, je dobila izide za več kot tisoč bavarskih občin. Poročila, da je dobila kršansko-socialistična zveza več kot 216 tisoč glasov in tako dobila več kot 5300 sedežev v občinskih svetih. Sledijo socialni demokrati, ki so po prvih vesteh dobili 75.600 glasov.

BBC poroča, da so na Hessenskem socialni demokrati ohranili prednost, ki so jo dobili v prvem delu volitev v občinah z manj kot 5000 prebivalci.

Na Bavarskem so komunisti z 8900 glasovi na tretjem mestu, sledijo jim liberalni demokrati s 5180 glasovi.

Usoda kralja Leopolda

Ustavna kriza in bodoče volitve

BRUXELLES, 29. januarja. — Usoda belgijskega kralja Leopolda IV. se bo verjetno odločila 17. februarja, na prvih splošnih volitvah, ki bodo v državi po pričetku vojne. Pri teh volitvah žene ne bodo volile, ker jim še niso dali volilne pravice. Rok za predložitev kandidatnih list je že zapadel.

Po poročilu agencije »Reuter« podpira kraljevo volitev samo ena izmed petih političnih strank, in sicer krščansko-socialna demokratska stranka, ki je povojna naslednica stare katoliške stranke.

Štiri druge stranke: komunistična, socialistična, liberalna stranka in demokratska zveza se bolj ali manj odločno upirajo kraljevi vrnitvi na prestol. Komunisti, katerih vrste so se zelo skritele, se s postopno obnavljanjem, so izključili vsako možnost kompromisa.

Krščansko-socialna stranka, ki ima v sedanjih zbornici 73 poslancev, je izjavila, da bo vprašanje kraljeve vrnitve na prestol rešila s pomočjo ljudskega glasovanja, ki bo 14 dni po volitvah, če bo na njih amagal.

Vlado ene same stranke bi morali krščanski socialci dobiti v parlamentu 101 sedež. Če pa bi dobili le 95 sedežev, bi potrebovali za sestavo koalicijske vlade podporo ene same druge stranke.

Pristajali kralja Leopolda se bojijo, da bi vlada v zadnjem hipu objavila ves obtožbeni material proti kralju, ki ga je zbral za sestavo napovedane Bele knjige.

To knjigo bi morali objaviti prihodnji mesec letočasno s knjigo, ki je pripravila kralj sam in ki vsebuje celotni zapis.

Kralj je zahteval, da bi objavlo obseh dokumentov odločili za čas po volitvah, toda vlada mu v tem pogledu ni dala nobenih zagotovil.

Zadržanje kralja je jasno in odločno. Pristajali in nasprotniki ga imajo za delo trdnih sklepov. Na splošno so mnjenja, da bi imel kralj kakršno koli obliko kompromisa za nezvestobo do domovine.

VRNITEV UJETNIKOV

Stockholm, 29. januarja. Agencija »United Press« poroča, da so v soboto poslali v Sovjetsko zvezo zadnji oddelek nemških vojakov in državljanzov belgijskih držav, ki so stajali v nemški vojski. Odpostavalo je 240 Nemcev in 140 Belgijcev. »United Press« pripominja, da se je tako končal spor, ki je nekaj časa kazil dobre odnose med Sovjetsko zvezo in Švedsko.

Neki belgijski vojak je malo pred odhodom ladje iz Treilleborge izvrnil samomor. Z britovjo al je prezeval vrst. Razen samomora ob odhodu prve skupine v minulem novembru ni prišlo do nobenega drugega samomora ali upora.

Nemci in Belgijci so bili internirani na Švedskem od njihovega pobega s vzhodnega bojišča malo pred koncem vojne.

Kratka kriza egiptovske vlade

Britanija pripravljena na revizijo pogodbe

KAIRO, 29. januarja. — V Egiptu je prišlo v nedeljo do ministrske krize, ki pa se je hitro končala. Egiptovski finančni minister in voditelj stranke »Kotlas« (stranke, ki se je odedela od Waftistov) je podal namreč v nedeljo skupaj s tremi ministri, člani iste stranke, ministrskemu predsedniku Nokrasi pači ostavko.

Stranka »Kotlas« je že nekaj časa pritiskala na egiptovsko vlado, naj pospeši revizijo anglo-egiptovske pogodbe. V reviziji je zahtevala v pogledu revizije pogodbe prednost pred vsakim drugim vprašanjem, je povzročila v začetku decembra preteklega leta vladno krizo. Od takrat dalje so večkrat izjavili, da misli stopiti stranka »Kotlas« v opozicijo.

Dopisnik »Associated Press« v Kairu pravi, da so štirje ministri ostopili zaradi tega, ker egiptovski zastopstvo na skupščini ZN ni sprožilo vprašanja egiptovskih narodnostnih zahtev, med katerimi so umik britanskih čet iz Egipta, vrnitev anglo-egiptovskega Sudana Egiptu in zahteva, naj bi pri mirovnih pogajanjih zlasti v pogledu mirovne pogodbe s Italijo upoštevali tudi egiptovske stališče.

Po dnevu vladnih političnih aktivnosti, ko se je ministrski predsednik Nokrasi pača sestel s kraljem Farukom, ki se je vrnil iz Aleksandrije v Kairo, in po razgovorih z voditelji nedovršnih nacionalistov, so ostopili ministri ostavko u-maknili.

Uradna izjava pravi, da je kralj v pričakovanju britanskega odgovora na egiptovsko noto o reviziji anglo-egiptovske pogodbe izjavil, da mora biti narod in ministri svet enotni.

Kot poročajo, je britanska vlada v nedeljo še izročila svoj odgovor, ki je zelo prišeren in vsebuje izjavo, da je Velika Britanija pripravljena razpravljati o reviziji. Odgovor so izročili egiptovskemu veleposlaniku v Londonu.

Kitajska ustava

Politična posvetovanja dobro napredujejo

Cungking, 29. januarja. Podobor političnega sveta, ki izdeluje načrt nove kitajske ustave, je dosegel sporazum o pogledu bodočega načina vlade. Zednili so se na zakonodajno oblast dveh zbornic. Vprašanje izvirne oblasti je ostalo le na mrtvi točki. Stavili so predlog, naj bi se predsednik odločil izrednim polnomočjem in pravici te da ter da bi ministri imenovali državni svet. Poleg tega so predlagali, naj bi polovico zakonodajnega »Yuanas« (spodnja zbornica) imenovala narodna skupščina, drugo polovico pa naj bi izvolili na splošnih volitvah. Izvirni »Yuanas« (zgornja zbornica) naj bi volili skupščina in pokrajinski zakonodajni odbori. Po tem načrtu bi postale pokrajinske avtonomne upravne enote po vzoru severnoameriških države.

Podobor, ki so ga pred kratkim zaradi izbora v članov demokratske zveze razpustili, se je ponovno sestel. Sestanka so se udeležili tudi člani demokratske zveze.

»United Press« poroča, da je Lou En Lai, voditelj komunističnega odposlanstva v političnem svetu, ki izdeluje načrt za združitev Kitajsk, v nedeljo odgovoril v Jenan, da bi dosegel od glavnega vodstva komunistične stranke odobritev predlaganih predpov.

Glavni izvršni stan v Pekingu, v katerem so predstavniki osrednje vlade, komunistov in Zdrženih držav in ki nadzoruje izvajanje predpov, je v nedeljo odgovoril v Jenan, da bi dosegel od glavnega vodstva komunistične stranke odobritev predlaganih predpov.

Novi kardinal Griffin je priredil v nedeljo na sedežu westminstrskega nadklopa sprejem katoliških odposlancev na skupščini Zdrženih narodov. Griffin je opomnil odposlanca na težave in dejal: »Težko je, predstavljati svobodo v državah, kjer so tajna policija in koncentracijska taborišča najmočnejša sankcija narodnih zakonov. Predhodno je imel med slovesno službo v opatiji pridigo, v kateri je med drugim dejal, da eniti konference in izjave niti slovesni sporazumi in listine ne bodo imele na miru nobenega učinka, če ne bodo zgrajene na dobri volji. Duha dobre volje ne bo nikdar, če bodo na skupščini zastopane države skrbale za cemeljske pridobitve, če bodo zasledovale samo sebično politiko ali pa se borile samo za svoje smote. Nadaljnja ovira svetovnemu miru je takovana živna volja in silovita propagandna sredstva lahko povzročijo še večjo škodo kot pravo in resnično orožje.

Zene kažejo preko svojih organizacij veliko zanimanje za organizacijo ZN. Mednarodna demokratska ženska zveza, ki trdi, da zastopa 81 milijonov žena iz vseh delov sveta, je zahtevala zastopstvo v gospodarskem in socialnem svetu. V Londonu so ustanovili odbor za zvezo med ženskimi mednarodnimi organizacijami in organizacijo ZN. Odbor se bo prihodnji teden prvič sestel.

ZAROTA V ALBANIJ

New York, 29. januarja. Neko večerjine poročilo B.B.C. pravi, da je albaniski ministrijski predsednik Enver Hodža dal »asopisom« izjavo, da je albaniska vlada aretirala osebe, ki so obtožene, da so pripravile zaroto proti državi in proti aljuskim oblastem. Hodža je izjavil, da so imeli aretiranci stike s fašističnimi elementi v Italiji in Grčiji in da so pripravljali vzpostavitev prejšnje vladavine.

NEREDI V ARGENTINI

Buenos Aires, 29. januarja. Po odhodu polkovnika Juana Perona iz Buenos Airesa, ki je odšel na svoje drugo volilno potovanje, so nastali v petek zvečer v raznih predelih mesta med komunisti in nacionalisti neredi. Ujrabljali so celo strelna orožja.

MORGAN IN LEHMAN

New York, 29. januarja. Ravnatelj ustanove UNRRA v Nemčiji, general sir Frederick E. Morgan, je prišel v soboto v New York in je prišel razgovore z ravnateljem ustanove UNRRA Herbertom Lehmanom.

NEREDI V ARGENTINI

Buenos Aires, 29. januarja. Po odhodu polkovnika Juana Perona iz Buenos Airesa, ki je odšel na svoje drugo volilno potovanje, so nastali v petek zvečer v raznih predelih mesta med komunisti in nacionalisti neredi. Ujrabljali so celo strelna orožja.

Medplanetarne zveze

WASHINGTON, 29. januarja. — V zvezi s poročilom o doseženem stiku z luno s pomočjo naprave radarja so zvezdoslovci ameriške vlade izjavili, da je po poročenu polakusa moč računati s možnostjo preučevanja tajnosti planete Mars, kjer mislijo, da žive živali. Znanstveniki mornarice zvezdane vojske so mnjenja, da bi na podlagi polakusa, ki ga je izrazil vojaški tehnični urad, morala lahko ugotoviti natančno razdaljo med luno in zemljo, kar je v mnogih primerih osnova astronomskih računov.

Izjavo ljudi, kakrarna koli naj bo odločitev Zdrženih narodov, nobenega človeka pa ni o mnenju mafnega kulta v Bandoengu na Javi, majhnega pravega trgovca v vinom v Patrasu, indijskega kmeta na njegovih riževih poljih v Bengalijski lidovski begunca, ki je komaj prišel na delo na pomarančnih nasadih v bližini Jafe. Ni nobenega človeka, kaj bi ti odgovorili, če bi jih vprašali za mnenje o priročnosti britanskih čet in britanjskih politov v bližini njihovi domovini; njih odgovor bi nobel odzval tudi v mnogih drugih krajih sveta, če bi ga mogli postaviti tamkajšnjemu prebivalstvu.

(Konec)

Francoska vlada pred težkimi nalogami

Finance in prehrana

PARIZ, 29. januarja. — »Reuterjev« poseben dopisnik poroča iz Pariza, da stoji Gouin pred eno izmed najtežjih nalog. Kar jih je v teku sedenja generacije imel francoski ministrijski predsednik. Gouinova vlada si je zastavila cilj, da dvigne Francijo na običajno gospodarsko raven. Ljudstvu hoče zagotoviti pravilno in zadostno količino živil.

Nova vlada se v glavnem je malo razlikuje od stare. Zamenjali se enega ali dva izmed glavnih ministrov, en minister je sprejel novo mesto. Enajst De Gaullovi ministrov je ostalo na svojih položajih, med njimi tudi zunanji minister Bidault, ki se bo v teku tega tedna verjetno vrnil na zasedanja skupščine ZN v London.

Zelo važno mesto v sedanjih vladah ima socialist André Philip, ki odgovarja za dve ministrstvi. Gospodarski načrt, ki so ga sprejeli vse tri glavne francoske stranke, se v glavnem ne razlikuje od načrta, ki ga je predložil prvotni Gouinov kandidat za finančnega ministra Mendes-France. Vodič glavne delavске zveze so objavili sedelovanje.

Notranjo politiko nove vlade lahko označimo z Gouinovimi besedami kot napore za varnost francoske in za pravilni sistem razdeljevanja živil. Francija tudi upa, da bo dobila od Zdrženih držav znatna dolgoročna posojila.

Kar se tiče zunanje politike menijo, da bo Francija bolj po-pustljiva v pogledu svojih kolonialnih koristi, vztrajala pa bo na najnujnejši mednarodni nadzorstva Porurja, ker vidi v tem svojo varnost. Ukrepi v zvezi s prehrano odnolajev med Francijo in Francosko Španijo, bodo izšli v kratkem. Vendar se Francija pri tem nece prenehati; brez vodnosti Velike Britanije in Zdrženih držav ne bo razvala.

Vrloše dožnosti ameriškega zunanega ministra Dean Achesona je na petkovski tiskovni konferenci v zvezi s tem na neklo vprašanje, če bo odločitev treh glavnih francoskih strank, da prekinejo odnose s Španijo, imela posledice na bližnje tozadavne razgovore s Francijo, odgovoril, da ameriška vlada teh posledice ne more predvidevati. Zdržene države so odgovorile na francosko noto, niso pa prejele od Francije nobenega nadaljnjega odgovora. Položaj se zaradi tega ni spremenil.

V nasprotju s predvojnimi običaji in tradicijo je značilno, da Gouin ni sam izbral svojih ministrov, marveč je pozval stranke, naj one določijo osebe, ki naj jih zastopajo v vladi.

ZNANSTVENI USPEH NA PODROČJU KOZMIČNIH ŽARKOV

New York, 29. januarja. »New York Times« poroča, da so fiziki raziskovalnega laboratorija družbe »General Electric Company« sporočili, da jim je prvič uspelo proizvesti eno izmed glavnih sestavin kozmičnih žarkov. S tem je omogočeno užrno preučevanje sestave atomске jedra.

Trdijo, da je to po razbitju atoma eden izmed najvažnejših znanstvenih uspehov. Kozmični žarki imajo izredno kratko valovno dolžino, veliko prodorno moč, sorazmerno ogromno silo ter izvirajo verjetno iz neke meglice, ki je zelo oddaljena od Rimske ceste.

Sestavini so odkrili daleč ime »Meson« ali »Mesotron«. Odkrili so jo ob napetosti sto milijonov voltov.

64 obletnica rojstva predsednika Franklina D. Roosevelta

predmet proslave bo nadaljevanje boja proti otroški paralizi. Vsi Amerikani se sivo spominjajo kritične vojne pokojnega predsednika za to visoko sloveljubo delo.

Predsednik Truman je poudaril, da je ta kritična vojna, ki jo je Roosevelt vodil toliko let, zdaj postala delištna ameriškega naroda. Truman je rekel, da se zdaj preli po 13 letih ta boj spet pričenja brez navzočnosti moči, ki je bil njegov poštenik in ki zdaj postaja njegov simbol, »boj se ni zmagoval končan — je rekel predsednik —, toda mi imamo študentski interes na njemu.

Vsa naselja, vasi in mesta Združenih držav bodo obletnico Roosevelta obhajala s svečanimi plesi, ki jih bo priredila Ustava proti otroški paralizi, ki jo bodo najstariji Rooseveltovi prijatelji. Dohodke bodo uporabili kot podporo v boju proti uničujoči bolezni.

IZ SLOVENIJE

eVestnik mariborskega okrožnega pisa, da so na drugem zasedanju okrajne ljudske skupščine za Maribor-mesto poročali in sklepali o vseh važnih mestnih vprašanjih. Stanovanjski svet stanovanjalec krize ni reševal samo s ukrepi, ampak dejansko s gradbeno obnovitvijo. Mobiliziral je delovno silo in organiziral udarniško delo. Pospeševal so ruševine 40 bombnih napadov, izmed 4.800 porušenih ali poškodovanih stanovanj so jih obnovili 2.500. Seveda so dobavili skupno 2.000 kv. metrov, medtem ko je bilo prej 168.000 kv. metrov. Popravili so 650 m kanalov in zasuli 110 bombnih tlakov.

Mariborski mestni svet, ki je leta 1946 imel 67.044.443 din, izdatkov in prav toliko dohodkov. Finančni odsek je mobiliziral vse predvidene dohodke biveš mesta občine, da bi na ta način prišli do večjih dohodkov. Prišli so pobirali tržnino, uvoznico, mestno takso, trošarino, gostilniško, kafijsko, takso za bivanje tujece, uporabnino itd. Celotni obnovevalni preračun pa znaša 458.798.400 din.

Mariborsko prebivalstvo je na svojih sestankih zahtevalo, naj podpirajo vse vede industrije, naj hlinim posestnikom, ki imajo več kot 6.000 din dohodkov, odvzamejo hiše, naj podpirajo celotno zdravstveno službo ter vse lekarnice, da ne bodo nekateri ljudje bogatejši od zdravil. Minister Polk je Mariborčanom obljubil, da bo njihove zahteve v skupščini iznesel ter jih podprl.

Med debate so na zasedanju ljudske skupščine Mariborčani marmeladno kaviarjevo ugovorili in zahtevali. Med drugim so sklenili, da bodo likovno slemenke upočasili za dilaški dom, da bodo vojno

bojnikom, ki jih bodo najprej razkužili, udelili v bolnišnico za delavstvo, da bodo preko delavcev in njihovih odbojev posredovali boji proti spekulantom, ker jim doslej ni uspelo razkriti pri Mariboru niti enega večjega spekulanta, da bodo pobijali prostitutke in pretirano pijančevanje ter da bodo hlinim lastnikom, ki imajo dve do tri hiše, le-te odvzeli, ker jih ne bodo popravljali.

Ljudje se delovnega ljudstva, in sicer Konzar Frano, Jurse Alojz, Vidušek Frano in Zilek Matilda, vasi iz Maribora, so zahtevali, da bivaše predsednika Koroliškega kvarta Rudolfa Strausa ponovno postavijo pred ljudsko sodišče. Može se že decembra prelet, leta obsega na eno leto zapora in na 15 let izgube častnih pravic, kar je materialno in povzroči vrsto del, ki mu ga je poverilo ljudstvo. Dokazali so mu, da po njegovih krivici niso vplačili v volivne imenke nad 800 volivnih upravičencev, kar je imelo za posledico, da so vprav v Koroliškem kvartu volivce tako slabo izpeli.

V eVestnikih boremo, da so v Kotliškem delu agrarno zemljo. K delitvi so prišli skoraj samo kmetje s izjemno dveh moških. S seboj so prinesli kmetijske začetne in petmetrsko latio, s katero so marmeladno kaviarjevo ugovorili in zahtevali. Minister Polk je Mariborčanom obljubil, da bo njihove zahteve v skupščini iznesel ter jih podprl.

IZ KOROŠKE

Slovenska vas Krčanj je sestavljena iz kmetij, ki ležijo na južnem poboju Sinje planine. Tam nekako gre na vzhodnem Koroliškem narodnostna meja Slovenecov najbolj sovorno. Včasih so poslali »Koroški kroniki«, glasilo Britanske obveščevalne službe na Koroliško, da pija, v katerem pravijo, da so prve stavilke domačega lista sprejeli s takim veseljem, da se je marmeladno kaviarjevo orosilo. »Vendar okoli Vendar enkrat se spet smeli ob nedeljkih popoldnevih vesti za mizo in ob kozarcu močnega pijačnega doma slovenski časopis, brez strahu pred gestapovcem ali njihovimi podreptnikom, pišejo zavesti slovenski kmetje na Koroliško.

Tudi o majni vasi Bučove, ki ima največ narodnikov zavezniškega slovenskega glasila na Koroliško, zelo radi prebirajo slovenski časnik.

Dva dopisa čitateljev objavila »Koroška kronika« in oba pravi, da to, da bi slovenski list izhajal kot dnevnik in ne samo kot tisk. Prvi dopisnik pravi: »Sedaj imamo tednik in zelo radi bi mi zvesti čitatelji slovenskega berila in zavedni koroški Slovenci imeli kaj več slovenskega berila — da bi nam vsak dan dobili listič v roke.«

Ob navzočnosti majorja Johnstona, komisarja pokrajinskega sveta, ter majorja Sazona, častnika ATU v Pulju, so razdelili zavetje, ki jih je poslal angleški Rdeči križ za osebe, ki so se vrnille iz nemških koncentracijskih taborišč. Obdarovanje so izbrali brez razlike na njihov socialni položaj, upoštevali so le njihove potrebe. Vsaka oseba je dobila dva zavetja v vrednosti tri do štiri tisoč lir. Obdarovanje je bilo 128. Predvideno, da bodo prispeli novci zavetja, s katerimi bodo mogli pomagati osebam, ki so se vrnille iz nemških taborišč.

DISCENJE FASISTOV
Komisija za čiščenje fašističnih nameštencev je sklenila odstaviti iz službe za šest mesecev: Nicolini, de Michela, davnega uradnika; Vidaličev Silvano, učiteljico za telesno vzgojo; za tri mesece: dr. Bressana Ulderico, uradnika šolskega nadzorstva; Schelkeja Oskarja, učitelja tehnično-trgovskega zavoda.

Proti tem ukrepom je možna pri tožbe komisiji prvo stopnje v roku 10 dni.

PULJ

Prodaja tkanin

Trgovska zbornica sporoča, da bodo 29. januarja začeli prodajati prve količine tekstilne blaga, ki ga je nakazal Industrijski odbor tekstilne industrije v Milanu.

Preden kupec dobi v Trgovski zbornici bon za nakup blaga, mora v trgovini izbrati blago; trgovci mu mora napraviti seznam izbranih predmetov. Količina blaga, ki ga ima posameznik nakupiti, je določena po številu družinskih članov, kar bo trgovec ugovoril iz družinske knjižice.

Trgovec bo v svoji trgovini obdrževal kopijo seznama blaga ter bo odgovarjaljo količino blaga kravali v korek nakupovalca največ pet dni od dneva izdaje seznama izbranega blaga.

VSTOP V PRISTANIŠČE

Vsa dovoljenja za dostop v pristanišče v Pulju, ki jih je izdalo poveljstvo zavezniške policije, so veljavna do 31. januarja 1946. Od 1. februarja dalje bodo imeli dostop v pristanišče samo lastniki pomorskih družb in prevoznikov skupno z delavci, ki bodo imeli dovoljenja.

OBDAROVANJE

Ob navzočnosti majorja Johnstona, komisarja pokrajinskega sveta, ter majorja Sazona, častnika ATU v Pulju, so razdelili zavetje, ki jih je poslal angleški Rdeči križ za osebe, ki so se vrnille iz nemških koncentracijskih taborišč. Obdarovanje so izbrali brez razlike na njihov socialni položaj, upoštevali so le njihove potrebe. Vsaka oseba je dobila dva zavetja v vrednosti tri do štiri tisoč lir. Obdarovanje je bilo 128. Predvideno, da bodo prispeli novci zavetja, s katerimi bodo mogli pomagati osebam, ki so se vrnille iz nemških taborišč.

DISCENJE FASISTOV

Komisija za čiščenje fašističnih nameštencev je sklenila odstaviti iz službe za šest mesecev: Nicolini, de Michela, davnega uradnika; Vidaličev Silvano, učiteljico za telesno vzgojo; za tri mesece: dr. Bressana Ulderico, uradnika šolskega nadzorstva; Schelkeja Oskarja, učitelja tehnično-trgovskega zavoda.

Proti tem ukrepom je možna pri tožbe komisiji prvo stopnje v roku 10 dni.

TRŽAŠKA KRONIKA

RAZGOVORI Z JAVNOSTJO

BODOČI RAZVOJ TRŽAŠKEGA PRISTANIŠČA

Stanovanjsko vprašanje - Ukinitve bivše zakonodaje o spremembi imen pred zavezniško komisijo, odgovor v desetih dneh

Polkovnik Alfred C. Bowman upa, da bo mogel podati prihodnji teden ali v desetih dneh važno sporočilo o razvoju tržaškega pristanišča.

Če se bodo sedanji načrti uresničili, je rekel višji častnik za civilne zadeve pri zavezniški upravi na večeršnji tedenski tiskovni konferenci v Trstu, »bodo vsi prizadeti zadovoljni«.

Polkovnik Bowman je izrazil svoje ugodje nad porastom števila pism nepolitičnega značaja, ki jih je dobil. Omenjena pisma obravnavajo pozitivne trgovine in industrije, nadzorstvo nad cenami ter javno zdravje in vzgojo.

Ta pisma so v mnogih primerih vsebovala predloge, ki podpirajo njegove zamisli, katere je že prej sam imel. Tako je na primer dobil pismo neke ženske skupine s priporočilom, naj bi osebje odbora za nadzorstvo nad cenami pomnilo z gospodinjami. Pred časom je že sam imel to zamisel, pa je ni mogel uresničiti. V odboru zastopajo svoje pravice delavci in zastopniki trgovskih ljudi, dopravljajo ti kot potrošniki samo delne interese, gospodinje pa spadajo izključno med potrošnike.

To pismo o zastopstvu gospodinj v odboru za nadzorstvo cen je omenil kot primer raznih poročil, ki jih je dobil od ljudi, ki se zanimajo ne le za politične zadeve, marveč za splošno dobrobit družbe.

Sprememba imen
Pravni odsek Zavezniške vojske uprave je pripravil ukaz o spremembi imen in ga predložil zavezniški komisiji v odobritve. Predvidevajo, da ga bo zavezniška komisija ta teden vrnila.

To je odgovoril polkovnik Bowman na vprašanje, ki zahteva, naj bi objavili tozadnje pravne predpise. Polkovnik Bowman je nato prebral načelnika pravne oddelka majorja A. E. Golda, naj vprašanje bolj pojasni. Major Gold je izjavil, da ima prejšnja zakonodaja različne dekrete. Ukaz, ki ga je pripravila Zavezniška vojska uprava, ima nove določbe o spremembi prilik.

Pravilni pa so tudi drugi ukazi, ki govori o spremembi kratkostne imena. Splošni namen drugega ukaza je, popolna vrnitev osebnih pravic, ki so jih krili razni zakoni.

Partizani ali vojski
Na današnji konferenci so obnovili vprašanje, ki ga je prejšnji teden osnadi polkovnik Bowman kot vprašanje dohodkov, ali so izvesti ljudje partizani ali vojski jugoslovanske vojske v zvezi s podeljevanjem podpor. Med razpravo je podpolkovnik Board rekel, da so se zedinili, da so partizani.

Neki častnik je odgovoril, da Zaved za socialno zavarovanje so ni dal tozadnega zadostnega. Polkovnik Bowman je pripomnil, ako tega še niso stili, naj vložijo prošnjo na tak način, da bo mogoče, da sta 4. oktobra 1943 v Villa Novu, naznanila različni akcije nemških SS oddelkov približno 16 partizanov, ki so bili doma iz njihove vasi in so jih Nemci brez vsake sode takoj ustrelili. Obtožence, ki je potrdil to, kar mu obtožnica, se je zagovarjal, da je bil ob prihodu Nemcev primo- od nekoga stotnika SS oddelkov, ki je v županijski, kjer so ga z žuganjem prišli, da je moral povedati, da pozna pet oseb ob tožbi, ki jih je imel stotnik zapisane na listku. Predsednik je zahteval približno 15 pri, samih preprostitih kmetov iz vasi in iz njihovih izpovedi je bilo razvidno, da so Nemci, ki so prišli v vas prejšnji dan, sklenili 4. oktobra zjutraj na najmanj trgu vse moške od 16 do 60 let, ki so morali sedeti na tleh v treh vrstah, medtem ko je neki stotnik, ki je imel še poprej stike s SS-ovci, pregledal vse sedee moške in pokazal Nemcem približno 12 izmed njih in jih označil za partizane, nakar so jih izločili od ostalih. Ko je Fortunat končal svoje delo in rekel, da ne pozna drugih partizanov, sta Coetti in neki Lusila, ki sta pripadala k neki majni skupini izbranih fašistov, označili eden štiri, drugi pa enega partizana. Tako so tisto jutro ustrelili skupno 19 parti-

znanov. Grozni prizor istega podeljenja v oktobru, ko je sam imel s prstom pomeni smrt, bo ostal preživljeni in žalostnem spominu. Razni priče so izjavile, da se ne spominjajo natančno vseh podrobnosti tistih trenutkov, ker so zaradi velike groze in strahu skoraj zoreli. Dejstvo je, da je priča Antonio Dal Bello izgubil zavest, ki je videl, da je Fortunat označil njegove nočnike in bratrance. Ostal je skoraj osem dni v tem stanju. Bil se je poprej razburjen, ker so Nemci rekel, pri ubili pred njihovi očmi nekega kmeta, ki je našel v svojem seniku avtomatsko pištolo.

Razsodba
Javni tožilec je poudaril nejasnost izpovedi Coettija in ugovoril, da je bilo njegovo početje premisljeno in zahteval dosmrtno ječo za Fortunata in 30 let ječo za Coettija.

Pokol 19 vaštanov
Nato je sledila razprava proti Alojziju Coettiju, rojenemu leta 1900 v Villa Novu, in Ivanu Fortunatu, ki je pobegnil. Obtožnica sta, da sta 4. oktobra 1943 v Villa Novu, naznanila različni akcije nemških SS oddelkov približno 16 partizanov, ki so bili doma iz njihove vasi in so jih Nemci brez vsake sode takoj ustrelili. Obtožence, ki je potrdil to, kar mu obtožnica, se je zagovarjal, da je bil ob prihodu Nemcev primo- od nekoga stotnika SS oddelkov, ki je v županijski, kjer so ga z žuganjem prišli, da je moral povedati, da pozna pet oseb ob tožbi, ki jih je imel stotnik zapisane na listku. Predsednik je zahteval približno 15 pri, samih preprostitih kmetov iz vasi in iz njihovih izpovedi je bilo razvidno, da so Nemci, ki so prišli v vas prejšnji dan, sklenili 4. oktobra zjutraj na najmanj trgu vse moške od 16 do 60 let, ki so morali sedeti na tleh v treh vrstah, medtem ko je neki stotnik, ki je imel še poprej stike s SS-ovci, pregledal vse sedee moške in pokazal Nemcem približno 12 izmed njih in jih označil za partizane, nakar so jih izločili od ostalih. Ko je Fortunat končal svoje delo in rekel, da ne pozna drugih partizanov, sta Coetti in neki Lusila, ki sta pripadala k neki majni skupini izbranih fašistov, označili eden štiri, drugi pa enega partizana. Tako so tisto jutro ustrelili skupno 19 parti-

znanov. Grozni prizor istega podeljenja v oktobru, ko je sam imel s prstom pomeni smrt, bo ostal preživljeni in žalostnem spominu. Razni priče so izjavile, da se ne spominjajo natančno vseh podrobnosti tistih trenutkov, ker so zaradi velike groze in strahu skoraj zoreli. Dejstvo je, da je priča Antonio Dal Bello izgubil zavest, ki je videl, da je Fortunat označil njegove nočnike in bratrance. Ostal je skoraj osem dni v tem stanju. Bil se je poprej razburjen, ker so Nemci rekel, pri ubili pred njihovi očmi nekega kmeta, ki je našel v svojem seniku avtomatsko pištolo.

Samokres v hrambi
Pred najvišjim zavezniškim sodiščem so je moral zagovarjati Giuseppe Bembo, lastnik gostilne v Zaviljah, zaradi nezakonite posesti samokresa.

Pri preskavi njegovega stanovanja, ki je sledila umoru nekoga angleškega vojaka, so našli pod podom samokres, ki je bil nepoljen. Bembo se priznava, izjavil pa je, da je imel samokres spravljen tam od 9. septembra 1943, ko mu ga je izročil neki karabinjarski podčastnik. Zaslusili so nekaj priči ter poslušali obrambo, ki sta ga sestavljala odvetnika Muscarla-Tiberini in Presti. Predsednik porotnik Miller je pojasnil, da nima Bembo nič skupnega z umorom angleškega vojaka, da pa je obtožen nezakonite posesti orožja in ga je zato obsojil na devet mesecev zapora.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha najstajevni vonj starega umnja, polic s knjigami in kupov čaenikov.

Navadno sva se ob sončnem zahodu prišla domov. Ko je ded po molzel in babica pospravila večerjo, je nataknila s srebrnom obrobjeno naočnike, privila petrolejko in začela čitati.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha najstajevni vonj starega umnja, polic s knjigami in kupov čaenikov.

Navadno sva se ob sončnem zahodu prišla domov. Ko je ded po molzel in babica pospravila večerjo, je nataknila s srebrnom obrobjeno naočnike, privila petrolejko in začela čitati.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha najstajevni vonj starega umnja, polic s knjigami in kupov čaenikov.

Navadno sva se ob sončnem zahodu prišla domov. Ko je ded po molzel in babica pospravila večerjo, je nataknila s srebrnom obrobjeno naočnike, privila petrolejko in začela čitati.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha najstajevni vonj starega umnja, polic s knjigami in kupov čaenikov.

Navadno sva se ob sončnem zahodu prišla domov. Ko je ded po molzel in babica pospravila večerjo, je nataknila s srebrnom obrobjeno naočnike, privila petrolejko in začela čitati.

PREHRANA

Četrto razdeljevanje drv
Opozorjamo interese, ki ne morejo uporabljati pilne, da se bo četrto razdeljevanje drv končalo v petek 1. februarja. Potrošniki bodo dobili po 15 kg drv, katere morajo dvigniti pri svojih prodajalcih v omejenem roku. V soboto 2. februarja bodo prodajalci prejete odrezke oddali občinskemu uradu.

Opozorjamo potrošnike, da je ustavljena dobavitelj moka za peklo ustavi pekarni Pieri Luigi, Via S. Cilino 12, za čas 12 dni. Rok začne teči 28. t. m. Razlog ukrepa so nerednosti pri pregledu zaloga.

Opozorilo prodajalcem sveč

Zavezniška vojska uprava opozarja, da so prodajne cene sveč na drobno od 4 do 22 lir na komad za posamezne vrste.

Ob priliki omejitve uporabe električnega toka pozivajo vse trgovce, da ne zvišujejo cen in ne skrivajo blaga. Proti kršiteljem bodo ravnali po zakonu.

Dosmrtna ječa ovaduhu - krivcu smrti 19 oseb
24 let ječe za izsiljeno ovadbo - Oprostitev stanodajalke zaradi nezadostnih dokazov - Devet mesecev zapora za nedovoljeno posnet oroža

Pred porotnim sodiščem se je začela razprava proti Mariji Ferlingovi, rojeni v Trilju, stari 22 let, ki je obtožena, da je skupno z Me-nottijem Boldrinom, ki je pobegnil in za katerega je sodišče pristalo, da se na zahtevo zagovornika izločijo razpravne listine, ogradila nemikim SS oddelkom Zida Viktorja Herringa in partizana Nino Lapota, ki so ju aretirali in prepeljali v Nemčijo. Obtožnica, ki se je branila, da je nedolžna, je povedala, da je dala Herringu sobo v najem. Ko so Herringa aretirali, so tudi njo prepeljali SS oddelki v zapore: Sledile so izpovedi Lapota in Herringa, ki sta izpovedala, da sta se skupaj s Ferlingovo v kavarani dogovorila za najem sobe. Naslednje jutro so ju v hiši obtožence aretirali. Državni pravdnik je poudaril krivdo obtožence in zahteval tisto leto in šest mesecev zaporne kazni. Odvtnik Buda je zahteval oprostitev. Sodišče je oprostilo Ferlingovo zaradi pomanjkanja dokazov.

Razsodba
Javni tožilec je poudaril nejasnost izpovedi Coettija in ugovoril, da je bilo njegovo početje premisljeno in zahteval dosmrtno ječo za Fortunata in 30 let ječo za Coettija.

Pokol 19 vaštanov
Nato je sledila razprava proti Alojziju Coettiju, rojenemu leta 1900 v Villa Novu, in Ivanu Fortunatu, ki je pobegnil. Obtožnica sta, da sta 4. oktobra 1943 v Villa Novu, naznanila različni akcije nemških SS oddelkov približno 16 partizanov, ki so bili doma iz njihove vasi in so jih Nemci brez vsake sode takoj ustrelili. Obtožence, ki je potrdil to, kar mu obtožnica, se je zagovarjal, da je bil ob prihodu Nemcev primo- od nekoga stotnika SS oddelkov, ki je v županijski, kjer so ga z žuganjem prišli, da je moral povedati, da pozna pet oseb ob tožbi, ki jih je imel stotnik zapisane na listku. Predsednik je zahteval približno 15 pri, samih preprostitih kmetov iz vasi in iz njihovih izpovedi je bilo razvidno, da so Nemci, ki so prišli v vas prejšnji dan, sklenili 4. oktobra zjutraj na najmanj trgu vse moške od 16 do 60 let, ki so morali sedeti na tleh v treh vrstah, medtem ko je neki stotnik, ki je imel še poprej stike s SS-ovci, pregledal vse sedee moške in pokazal Nemcem približno 12 izmed njih in jih označil za partizane, nakar so jih izločili od ostalih. Ko je Fortunat končal svoje delo in rekel, da ne pozna drugih partizanov, sta Coetti in neki Lusila, ki sta pripadala k neki majni skupini izbranih fašistov, označili eden štiri, drugi pa enega partizana. Tako so tisto jutro ustrelili skupno 19 parti-

znanov. Grozni prizor istega podeljenja v oktobru, ko je sam imel s prstom pomeni smrt, bo ostal preživljeni in žalostnem spominu. Razni priče so izjavile, da se ne spominjajo natančno vseh podrobnosti tistih trenutkov, ker so zaradi velike groze in strahu skoraj zoreli. Dejstvo je, da je priča Antonio Dal Bello izgubil zavest, ki je videl, da je Fortunat označil njegove nočnike in bratrance. Ostal je skoraj osem dni v tem stanju. Bil se je poprej razburjen, ker so Nemci rekel, pri ubili pred njihovi očmi nekega kmeta, ki je našel v svojem seniku avtomatsko pištolo.

Samokres v hrambi
Pred najvišjim zavezniškim sodiščem so je moral zagovarjati Giuseppe Bembo, lastnik gostilne v Zaviljah, zaradi nezakonite posesti samokresa.

Pri preskavi njegovega stanovanja, ki je sledila umoru nekoga angleškega vojaka, so našli pod podom samokres, ki je bil nepoljen. Bembo se priznava, izjavil pa je, da je imel samokres spravljen tam od 9. septembra 1943, ko mu ga je izročil neki karabinjarski podčastnik. Zaslusili so nekaj priči ter poslušali obrambo, ki sta ga sestavljala odvetnika Muscarla-Tiberini in Presti. Predsednik porotnik Miller je pojasnil, da nima Bembo nič skupnega z umorom angleškega vojaka, da pa je obtožen nezakonite posesti orožja in ga je zato obsojil na devet mesecev zapora.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha najstajevni vonj starega umnja, polic s knjigami in kupov čaenikov.

Navadno sva se ob sončnem zahodu prišla domov. Ko je ded po molzel in babica pospravila večerjo, je nataknila s srebrnom obrobjeno naočnike, privila petrolejko in začela čitati.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha najstajevni vonj starega umnja, polic s knjigami in kupov čaenikov.

Navadno sva se ob sončnem zahodu prišla domov. Ko je ded po molzel in babica pospravila večerjo, je nataknila s srebrnom obrobjeno naočnike, privila petrolejko in začela čitati.

Ob pol petih zjutraj dva bila je pripravljena na svojo odlobo. Ko sta prišla v mesto, so bile gospodinje že na nogah in pobrala dva smetana trgovcem, ki se niso odprli svojih trgovin. Ko sta se peljala po mestnih ulicah, je ded krčak na ves glas: »Jabok! Krompir! Krompir!« Ko so ga gospodinje pojavile, se akciji z voza in začel meriti blago. Z dedom sta se dogovorila, da sam na farmi obrabi jabokla. Bolja je prodal ded, slabša pa so bila moja. Na dedovo žalost in moje veselje amo glava vedno najprej prodal.

Se pred polnočnem sta je vse blago prodala. Stoplja sva popit blago sodavice, potem pa sva odšla v javno knjižnico, ki je bila v lepem parku, pod visokimi drevesi in sredi zelenih trat. Dad si je sposodil vsak teden nove knjige. Pol ur sem strel v mirno poslopje in vidiha naj